

Bekämpningen av sjögull i Mälaren

Mälarseminariet, 29 november 2023

Ingrid Hägermark

Problem som sjögull orsakar

- Konkurrerar ut befintlig vegetation
- Bildar täta bestånd som skuggar botten
- Utarmar artrikedomen
- Hindrar friluftsliv bland annat bad, båtliv och fiske

Förökning och spridning

- Delar av växten kan bilda nya plantor
- Små delar av rötter, stammar, rotstammar, utlöpare, flytblad som lossnar från bestånd eller plantor kan bilda helt nya plantor och bestånd.
- Båttrafik eller annat som passerar genom sjögull utgör stor risk för spridning.
- Klippning av sjögull medför mycket stor risk för spridning.

Sjögull i Väringen, Örebro, 2004

Foto: Daniel Larson

Strategi för bekämpningen

Sjögull i Mälaren

- Har nått Mälaren via Arbogaån i väst
- Huvudriktningen på spridningen i Mälaren är österut
- Stort antal bestånd utspridda över en väldigt stor yta
- Det finns inte resurser att bekämpa all sjögull samtidigt – vi måste prioritera

Faktorer som försvårar bekämpningen

- Stora bestånd svårare att bekämpa än små bestånd
- Bestånd som växer inne bland vass svåra att bekämpa
- Bestånd utspridda över stora avstånd – mycket transporter
- Sjögull sprids lätt till nya områden, tex med båttrafik, muddring och liknande

Strategi för bekämpningen av sjögull i Mälaren

- Begränsa utbredningsområdet
 - Stoppa spridningen österut och tryck tillbaka det mot väster
- Begränsa antalet bestånd
 - Få bort små bestånd innan de hinner växa sig stora
- Minska spridningsrisken
 - Få bort bestånd vid platser med t ex mycket båttrafik, prioriteras för de större bestånden
- Skydda de skyddade områdena
- Arbeta förebyggande – sprida kunskap

Detta kan du göra själv

Åk inte båt, kanot eller simma
i sjögull

Rådgör med Länsstyrelsen eller
kommunen innan du bekämpar
sjögull själv

Rapportera in fynd till
invasivaarter.nu

Metod bekämpning: täckning med ljusstätt material

Bekämpning med flytande dukar

- Hindrar solljus och dödar växtlighet
- Enkel att montera
- Hållbar konstruktion
- Miljövänlig
- Utrustning går att återanvända
- <https://svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/invasiva-arten-sjogull-ska-stopas-i-vastmanland>

Kostnad

- 8000 kr/flytduk (6x6 m=36 m²)
- 2 250 000 kr/ha
- Hållbarhet: ca 3 år (kanske längre?)

Kompletterande metoder

- Handplockning av mindre bestånd och svåråtkomliga platser
- Täckning med bottenduk vid badplatser
- Hur påverkar sjögulldöden?

Sjögullsdöd i Mälaren

230621, Arbogaåns mynning

230821, Arbogaåns mynning

Befintlig sjögull

Sjögull i kvm, inventering 2020 och 2022			
	2022	2020	Bekämpad yta
Kungsör	77 328	68 417	
Eskilstuna	17 506	15 629	
Västerås	14 538	9 275	
Köping	1 819	629	
Summa	111 191	93 950	16 798

Gemensam bekämpning av sjögull i Mälaren

ARBOGA KOMMUN

Eskilstuna
kommun

Kungsör

KÖPING
KOMMUN

VÄSTERÅS STAD

MÄLARENS
VATTENVÅRDSFÖRBUND

LVA
LOKALA VATTENVÅRDSPROJEKT

Havs
och Vatten
myndigheten

Länsstyrelserna

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen
Västmanlands län

MÄLARENS
VATTENVÅRDSFÖRBUND

Gul näckros

SÅ SER DU SKILLNAD
Sjögullens flytblad har vågig kant och blommorna är fransiga och inte klotformade som den gula näckrosens.

3-15 cm 10-40 cm

Sjö-gull

Gul näckros

- Sjögull bedöms som invasiv i Sverige (riskklass): 5 - mycket hög risk.
- Naturvårdsverket och HaV arbetar med en nationell lista, kopplad till EU-direktivet om invasiva arter. som beräknas vara klar 2024.
- Vilken lagstiftning som kommer gälla kring den nationella listan är inte klart ännu.